

Helse- og omsorgsdepartementet
Folkehelseavdeling
Postboks 8011 Dep.
0030 OSLO

Deres ref.: 200600242-/MKL Vår ref.: 2006/00432 CBE Dato: 27.11.2007

HØRINGSSVAR - UTKAST TIL ENDRING I FORSKRIFT OM KOMMUNENES HELSEFREMMEDE OG FOREBYGGENDE ARBEID I HELSESTASJONS- OG SKOLEHELSETJENESTEN

Fellesorganisasjonen (FO) vil med dette komme med våre kommentarer til helse- og omsorgsdepartementets forslag til endring i forskrift om kommunenes helsefremmende og forebyggende arbeid i helsestasjons- og skolehelsetjenesten.

- Inkluder barnehage/ skole/ SFO i forskrift om legemiddelhåndtering i virksomheter som yter helsehjelp
- Styrk tilbudet i barnehage/ skole/ SFO ved opprettelse av stillinger for vernepleiere
- All legemiddelhåndtering der bistand fra personell er nødvendig må lovreguleres på en sikker og entydig måte

FO er fornøyd med at departementene søker å forbedre situasjonen for barn og unge som er avhengig av legemidler i løpet av sin tid i barnehage/ skole/ SFO. Dette er et område som ikke er regulert godt nok. Våre erfaringer tilsier at det i større grad er nødvendig å sikre forsvarlig legemiddelhåndtering innenfor dette feltet. Vi er også positive til at helsestasjons- og skolehelsetjenesten tillegges oppgaver for å sikre gode rutiner i barnehager, skoler og skolefritidsordninger.

FO er sterkt kritisk til at regulering av legemiddelhåndtering i barnehage/ skole/ SFO ikke blir behandlet i sammenheng med ny forskrift om legemiddelhåndtering i virksomheter som yter helsehjelp som nå er til behandling i departementet. Ved å ikke se disse reguleringene i sammenheng oppstår det uklarheter. Det vil også oppstå ulikheter i befolkningen i forhold til rettsikkerhet, og det kan bli urimelige forskjeller mellom ulike arenaer.

Sikring av forsvarlig legemiddelhåndtering er vesentlig for kvaliteten på velferdstjenestene. Feilmedisinering kan få alvorlige konsekvenser for enkeltmennesker. Lovregulering som gir klar ansvarsfordeling og tydelige retningslinjer er en viktig faktor i denne sammenheng. Andre faktorer som kan nevnes utover lovregulering er gode etiske vurderinger, høy kvalitet på samhandlingen med brukerne og tilrettelagte rammebetingelser. Målet for dette arbeidet er at brukerne mottar kvalitativt gode og trygge tjenester.

Fullgod kompetanse i legemiddelhåndtering krever kunnskap og ferdigheter på områder som går utover opplæring i direkte legemiddelhåndteringsoppgaver. En helhetlig og integrert

kompetanse er vesentlig. Dette er kompetanse blant annet innenfor generelle helsefaglige områder, samhandlings- og kommunikasjonskompetanse, analytisk kompetanse, kompetanse i observasjon og kartlegging og ikke minst høy grad av etisk bevissthet. Dette er kompetanse som sykepleiere og vernepleiere har tilegnet seg gjennom hele utdanningsforløpet, og som er vanskelig eller umulig å formidle gjennom kortvarig opplæring. Det er vesentlig at personellet kan kommunisere med brukerne for å kunne yte gode tjenester innenfor legemiddelområdet. Det er også viktig at en har ferdigheter innenfor observasjon slik at man kan kartlegge virkning og eventuelle bivirkninger av medikamenter. Denne kompetansen må i mange tilfeller være til stede nært bruker, ikke bare som videreformidlete opplysninger. Departementet skiller mellom oppgaver som ikke krever direkte helsefaglig kompetanse og utførelse av kompliserte oppgaver som gir rett til nødvendig helsehjelp. Ofte vil det være behov for helhetlig integrert kompetanse også ved utførelse og oppfølging av såkalte enkle oppgaver.

Behovet for helhetlig integrert kompetanse kan eksemplifiseres gjennom arbeidet med personer med utviklingshemning. Ofte vil det her være snakk om samarbeid med personer som i mindre grad enn andre kan kommunisere behov og det er i visse tilfeller også vanskelig å formidle viktigheten av det enkelte preparat. Det er også en rekke eksempler på at personer med utviklingshemning reagerer annerledes på medikasjon enn det andre kan gjøre. I slike tilfeller er det særdeles viktig at det er tilknyttet personer som har en helhetlig integrert kompetanse på legemiddelområdet. Dette vil også være nødvendig for å gi legen best mulig grunnlag for sine beslutninger. Her ser man også at det kan være vanskelig å skille mellom ulik vanskelighetsgrad i legemiddelhåndteringsoppgavene.

I sosial- og helsedirektoratets forslag til ny forskrift om legemiddelhåndtering i virksomheter som yter helsehjelp, foreslår direktoratet at barnehager og skoler holdes utenom forskriftens virkeområde. Dette med mindre helsehjelpen utføres av helsepersonell. Hvis dette blir vedtatt fører dette til en svært uklar situasjon for barn og unge som er avhengig av legemidler. I de skoler og barnehager som har ansatt en vernepleier vil rettsikkerhetsgarantien være sterkere enn ved skoler som ikke har ansatt helsepersonell. Barnehagene og skolene må forholde seg til to ulike forskrifter og barnas mulighet for trygg legemiddelhåndtering vil være svært ulikt.

FO ønsker å påpeke at ved en satsning på ansettelse av vernepleiere i barnehager og skoler vil man kunne sikre trygg legemiddelhåndtering på en helt annen måte enn i dag.

FO forventer at det gies mulighet for innspill i forbindelse med utarbeidelse av veileder på området.

Med vennlig hilsen

Randi Reese
Forbundsleder
Fellesorganisasjonen

Cato Brunvand Ellingsen
Fagkonsulent